

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **ZodiaCon**, občanské sdružení, IČ: 22851216, se sídlem v Brně, Chládkova 16, adresa pro doručení Praha 7, nábreží kapitána Jaroše 1000/7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního úřadu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného správního úřadu a uložení povinnosti zahájit správní řízení ve věci žádosti žalobce o zřízení datové schránky. Žalobce v podané žalobě namítl, že nespadá do okruhu osob, jimž byla zákonem povinně zřízena datová schránka, nicméně pojal úmysl si datovou schránku zřídit, aby se tím zefektivnila a zjednodušila jeho komunikace s orgány veřejné moci. Proto dne 13.11.2010 zaslal na e-mailovou adresu posta@mvcr.cz elektronicky vytvořenou žádost o zřízení datové schránky, podepsanou kvalifikovaným certifikátem statutárního zástupce zcela v souladu s pokyny, zveřejněnými na webových stránkách Ministerstva vnitra.

Žalovanému správnímu úřadu byla žádost úspěšně doručena, neboť dne 15.11.2010 žalovaný zaslal žalobci oznámení o doručení datové zprávy a posléze potvrzení o příjmu.

Podle názoru žalobce měl žalovaný správní úřad podle ustanovení § 5 odst. 6 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, do 3 pracovních dnů zřídit žalobci datovou schránku nebo jej vyzvat k odstranění nedostatku a v případě jejich neodstranění jej vyrozumět o tom, že datovou schránku zřídit nelze. Žalobce v odpovědi na svou žádost neobdržel ani přístupové údaje k datové schránce, ani žádnou jinou reakci a má zato, že mu datová schránka zřízena nebyla.

Na základě výše uvedeného podal statutární zástupce žalobce žalovanému dne 14.12.2010 urgenci, která obsahovala znovu zaslanou původní žádost o zřízení datové schránky. Ani v tomto případě se žalobce jakékoli formy odpovědi nedočkal. Další urgenci poslal dne 9.8.2011, ani na tuto žádost však žalovaný správní úřad nijak nereagoval.

Následně žalobce použil postup podle ustanovení § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a proto zástupce žalobce dne 17.10.2011 podal stížnost adresovanou ministru vnitra. V duchu předchozích tradic žalovaný správní úřad neodpověděl ani na tuto žádost.

Žalovaný správní úřad ve vyjádření k podané žalobě ze dne 18.4.2012 uvedl, že dne 13.11.2010 zaslal Michal Valášek jako předseda občanského sdružení ZodiaCon e-mailem žalovanému žádost o zřízení datové schránky pro toto občanské sdružení. V podané žádosti uvedl, že jeho oprávnění jednat za danou právnickou osobu vyplývá ze schváleného znění stanov občanského sdružení a ze zápisu ze schůze přípravného výboru, přičemž tyto dokumenty přikládá k žádosti. Uvedené dokumenty však k žádosti přiloženy nebyly. Podle standardního postupu vyzval žalovaný správní úřad pana Michala Valáška, aby žalovanému doložil, že je osobou oprávněnou jednat jménem občanského sdružení ZodiaCon, pro něhož požaduje zřídit datovou schránku. Tato výzva byla Michalu Valáškově odeslána poštou dne 21.10.2011 na adresu jeho zaměstnavatele Altairis, s.r.o., Brno, Čápkova 22/15. Tuto adresu uvedl žadatel v opakované urgenci o zřízení datové schránky dne 9.8.2011. Žalovaný až do současné doby neobdržel doplnění žádosti ze strany Michala Valáška, a tudíž datovou schránku pro občanské sdružení ZodiaCon zřídit nemohl. Z pohledu žalovaného správního úřadu nic nebrání zřízení datové schránky občanskému sdružení ZodiaCon, pokud dojde k doplnění žádosti ve smyslu ustanovení § 5 zákona č. 300/2008 Sb. o výše uvedené dokumenty. Dne 16.4.2012 proto žalovaný opakovaně vyzval Michala Valáška k doplnění jeho žádosti ze dne 13.11.2010. Podle názoru žalovaného není podaná žaloba důvodná, a proto ji soudu navrhuje zamítnout.

Žalobce využil svého práva a podal k obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu dne 9.5.2012 repliku, v níž namítl, že žalovaný nevyrozuměl žalobce o nemožnosti datovou schránku zřídit a pokud jde o prokázání oprávněnosti jednat za subjekt, tyto dokumenty není podle názoru žalobce nutné zasílat, neboť je žalovaný správní úřad ze samé podstaty své činnosti již má k dispozici. Oba dokumenty byly podkladem pro registraci občanského sdružení, kterou provádí právě Ministerstvo vnitra. Žalobce přesto dokumenty přiložil ve snaze usnadnit žalovanému správnímu úřadu jeho práci. Zmiňovanou druhou výzvu ze dne 16.4.2012 žalobce opět neobdržel, protože zaměstnavatel statutárního zástupce se mezitím opět přestěhoval. Ani na druhý pokus tak žalovaný správní úřad nezaslal výzvu tak, jak měl, tedy do datové schránky statutárního zástupce, a volil cestu poštovního doručení v listinné podobě. Žalobce na podané žalobě nadále trvá, protože dosavadní liknavý a nanejvýš nestandardní postup a pravděpodobně nepravdivé vyjádření žalovaného neskýtají záruku, že datová schránka bude žalobci zřízena.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Dne 13.11.2010 požádal elektronickou cestou pan Michal A. Valášek o zřízení datové schránky pro občanské sdružení ZodiaCon. Oprávnění jednat za tento subjekt podle žádosti vyplývá ze schváleného znění stanov a ze zápisu ze schůze přípravného výboru, které je přílohou žádosti. Žádost o zaslání přístupových údajů žádá žalobce zaslat buď do datové schránky fyzické osoby anebo na adresu zaměstnavatele na Altairis, s.r.o., Chládkova 16, Brno.

Spisový materiál dále obsahuje potvrzení elektronické podatelny Ministerstva vnitra ze dne 15.11.2010 o tom, že bylo doručeno podání žalobce obsahující žádost o zřízení datové schránky.

Spisový materiál dále obsahuje urgenci občanského sdružení ZodiaCon ze dne 14.12.2010, v níž poukazuje na to, že před měsícem byla podána žádost o zřízení datové schránky, aniž by byla obdržena jakákoli reakce ze strany ministerstva. Spisový materiál dále obsahuje opakovanou urgenci zřízení datové schránky ze dne 9.8.2011 a žádost o opatření proti nečinnosti adresovanou ministru vnitra dne 17.10.2011.

Z dopisu Ministerstva vnitra, odboru rozvoje služeb a projektů eGovernment ze dne 20.10.2011, vyplývá že tímto dopisem vyzval správní úřad pana Michala Valáška, předsedu sdružení ZodiaCon, o doložení skutečnosti, že je osobou oprávněnou jednat jménem právnické osoby, uvedené v žádosti, podle ustanovení § 5 odst. 5 zákona č. 300/2008 Sb.

Spisový materiál obsahuje rovněž výzvu k žádosti o zřízení datové schránky datovanou dne 16.4.2012, kterou Ministerstvo vnitra adresovalo panu Michalu Valáškoví, předsedovi sdružení ZodiaCon, na adresu Brno, Čápkova 22/15 Altairis, s.r.o., v níž vyzval správní úřad žadatele, aby doložil skutečnost, že je osobou oprávněnou jednat jménem právnické osoby uvedené v žádosti.

Městský soud v Praze rozhodl o podané žalobě bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce i žalovaný správní úřad na výzvu soudu výslovně nepožádali o nařízení ústního jednání a vyjádřili tím souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout o věci samé bez nařízení ústního jednání. Podle názoru soudu byly splněny podmínky ustanovení § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.

Podle ustanovení § 1 odstavce 1 zákona č. 300/2008 Sb. předmětem tohoto ustanovení zákona je úprava doručování dokumentů státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků a těch právnických osob, jimž je svěřen výkon veřejné správy (pro účely zákona se pro ně zavádí legislativní zkratka „orgán veřejné moci“) fyzickým a právnickým osobám, podání fyzických a právnických osob orgánům veřejné moci a vzájemná komunikace orgánů veřejné moci prostřednictvím datových schránek. Dále je předmětem zákona informační systému datových schránek a autorizovaná konverze dokumentů, tj. konverze dokumentu v podobě datové zprávy do dokumentu v podobě listiny a naopak.

Ze zákona č. 300/2008 Sb. vyplývají podmínky, které musí být splněny pro to, aby datová schránka mohla být jednotlivým subjektům zřízena. Jsou stanoveny náležitosti žádosti

a způsob jejího vyřízení. Správní úřad buď datovou schránku zřídí nebo žadatele vyrozumí, že ji zřídit nelze (ustanovení § 5 odstavec 4 a 5 citovaného zákona).

Podle ustanovení § 79 odst. 1 s.ř.s. platí, že ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního úřadu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního úřadu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu úřadu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního úřadu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Z ustanovení § 79 s.ř.s. vyplývá, že žalobou na ochranu proti nečinnosti se lze domáhat jen toho, aby žalovaný správní úřad rozhodl ve věci samé nebo vydal osvědčení. To znamená, že žaloba může být úspěšná pouze v případech, kdy je zjištěno, že správní úřad byl povinen rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení vydat. Pokud taková povinnost neexistuje, nemůže být žaloba úspěšná, neboť soud není oprávněn uložit správnímu úřadu povinnost konat jakýkoliv úkon, ale je oprávněn jen uložit mu vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení.

Soud se proto zabýval otázkou, zda žádost žalobce o zřízení datové schránky je úkonem, na jehož základě byl zahájen proces, jehož výsledkem je povinnost správního úřadu vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení.

Je zřejmé, že o osvědčení v dané věci nejde. Osvědčením se osvědčují určité skutečnosti, toho se žalobce svou žádostí nedomáhal.

Soud však má za to, že nejde ani o rozhodnutí ve věci samé. Za rozhodnutí ve věci samé je nutno považovat úkon správního úřadu, kterým se zakládají, mění, ruší či závazně určují práva a povinnosti účastníka řízení, přičemž správní úřad vystupuje autoritativně.

Z výše uvedeného ustanovení § 1 zákona č. 300/2008 Sb. vyplývá, že zřízení datové schránky je svojí podstatou službou, kterou stát poskytuje určitým subjektům, jde o službu, umožňující jiný způsob doručování písemností. Zřízení datové schránky není výsledkem autoritativního rozhodování správního úřadu, správní úřad pouze posoudí splnění podmínek zákonem stanovených a provede faktický úkon – schránku zřídí. Jestliže dospěje k závěru, že zákonem stanovené podmínky nejsou splněny, vyrozumí žadatele o svém závěru. Vyrozumění není rozhodnutím o právech a povinnostech žadatele a není rozhodnutím ve věci samé. Jde o sdělení o tom, že žadateli nelze službu poskytnout, nelze mu datovou schránku zřídit. Proto také zákon č. 300/2008 Sb. nepoužívá pro negativní sdělení pojem „rozhodnutí“, nýbrž používá pojem „vyrozumění“.

Z výše uvedených důvodů soud podanou žalobu zamítl, protože nejsou splněny podmínky stanovené zákonem. Je nutno konstatovat, že soud zvolil formu rozsudku proto, že otázku splnění či nesplnění podmínek bylo třeba posuzovat s použitím výkladu zákona č. 300/2008 Sb. Nešlo tedy o situaci, kdy nesplnění podmínek je zjevné z podané žaloby a jsou tak splněny podmínky pro odmítnutí žaloby.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst.1 s.ř.s., neboť žalobce ve věci samé úspěšný nebyl a úspěšnému žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Z tohoto důvodu soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 12.února 2013

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu